

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

СОЁЛЫН ӨВИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/206/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: С.Нацагдорж
Утас: 261628 Цахим хаяг: natsagdorjs@audit.gov.mn
Аудитор: Ц.Мөнхтуяа
Утас: 260512 Цахим хаяг: munkhtuyats@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: "Си Пи Ти Эй Аудит" ХХК
Захирал: Ч.Энхчимэг
Цахим хаяг: info@cptaaudit.mn

Улаанбаатар хот
2022 он

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	14
3. Аудитын тайлан.....	15
3.1 Ерөнхий зүйл.....	15
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	16
3.4 Материаллаг байдал	16
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	16
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	17
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	19
3.8 Аудитын гол асуудал.....	19
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	19
3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд.....	20
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	20
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	20
4. Аудитын илрүүлэлт	20
4.1 Залруулсан алдаа	21
4.2 Төлбөрийн акт	21
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АХГ	Аудитын хоёрдугаар газар
НА	Нотлох ажил
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
СББӨ	Соёлын биет бус өв
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
УНБМСан	Улсын нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ТАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

СОЁЛЫН ӨВИЙН ҮНДЭСНИЙ
ТӨВИЙН ЗАХИРАЛ Г.ЭНХБАТ
ТАНАА

2022.02.25 № 07/408

танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

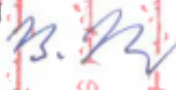
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

910.10.10.20\Bichig_Khuregi\Yawsan_Bichig\2022\0225 Auditin 2 Gezar - 60.Docx

001050446

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	194,027,346.20	310,305,256.70
33	АВЛАГА	18,434,058.80	82,185,893.80
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	18,434,058.80	82,185,893.80
34	УРЬДЧИЛГАА	36,490,000.00	70,088,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	36,490,000.00	70,088,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	139,103,287.40	158,031,362.90
354	Хангамжийн материал	139,103,287.40	158,031,362.90
35410	Бичиг хэргийн материал	3,008,700.00	3,637,650.00
35420	Аж ахуйн материал	727,980.00	1,176,870.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	320,000.00	320,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	396,000.00	1,085,000.00
35450	Барилгын засварын материал	5,720,400.00	15,980,400.00
35470	Бусад хангамжийн материал	128,930,207.40	135,831,442.90
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	346,286,396.64	472,841,186.18
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	346,286,396.64	472,841,186.18
392	Биет хөрөнгө	229,435,463.20	361,123,586.02
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	10,000,000.00	10,000,000.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,000,000.00)	(10,000,000.00)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	183,500,000.00	183,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(169,625,000.10)	(171,475,000.14)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,494,305,944.48	1,732,034,354.95
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,434,129,134.81)	(1,518,434,888.82)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	263,776,292.03	271,613,406.17
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(115,724,698.40)	(143,961,946.14)
39217	Ном	7,332,060.00	7,847,660.00
393	Биет бус хөрөнгө	116,850,933.44	111,717,600.16
39301	Програм хангамж	93,970,000.00	93,970,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(80,036,666.56)	(85,169,999.84)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	102,917,600.00	102,917,600.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	540,313,742.84	783,146,442.88
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	90,640.00	00.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	90,640.00	00.00
413	Өглөг	90,640.00	00.00
4136	Бусад өглөг	90,640.00	00.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	90,640.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	540,223,102.84	783,146,442.88
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	540,223,102.84	783,146,442.88
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	796,011,906.63	796,011,906.63
51101	Өмч: - төрийн	796,011,906.63	796,011,906.63
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(255,788,803.79)	(12,865,463.75)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(255,788,803.79)	(255,788,803.79)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	242,923,340.04
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	540,313,742.84	783,146,442.88

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	854,815,047.00	1,391,435,733.08
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,916,875.00	130,961,173.08
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,916,875.00	130,961,173.08
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,916,875.00	130,961,173.08
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,916,875.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	00.00	130,961,173.08
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	852,898,172.00	1,260,474,560.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	698,742,500.00	695,788,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	698,742,500.00	695,788,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	154,155,672.00	564,685,960.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	64,248,672.00	63,921,160.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,000,000.00	500,764,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	69,907,000.00	00.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,017,093,383.86	1,148,512,393.04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,017,093,383.86	1,148,512,393.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	886,122,035.80	1,110,432,694.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	446,414,058.27	489,684,451.46
210101	Үндсэн цалин	279,268,444.70	328,898,674.98
210102	Нэмэгдэл	139,208,721.57	110,392,727.78
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	27,936,892.00	47,593,048.70
210104	Урамшуулал	00.00	2,800,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	57,313,969.37	63,370,730.67
210201	Тэтгэврийн даатгал	39,854,574.65	44,284,861.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,620,098.27	4,911,144.69
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,578,479.99	3,854,995.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	837,006.87	938,157.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,423,809.59	9,381,571.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,261,300.00	34,945,898.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	00.00	9,667,265.00
210302	Түлш, халаалт	00.00	14,698,230.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	1,721,528.80
210304	Байрны түрээс	21,261,300.00	8,858,875.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,256,633.26	52,050,558.70
210401	Бичиг хэрэг	1,843,510.00	1,263,610.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,407,132.00	12,236,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,711,853.30	3,439,474.20
210404	Ном, хэвлэл	00.00	400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,186,019.00	7,412,092.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	49,108,118.96	27,698,982.50
2105	Нормативт зардал	636,000.00	966,700.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	636,000.00	966,700.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	550,000.00	7,067,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	3,460,000.00
210604	Урсгал засвар	550,000.00	3,607,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,896,000.00	7,758,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,896,000.00	7,758,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	113,131,531.00	360,431,216.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	107,383,419.00	355,074,914.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,028,668.00	1,891,890.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	724,100.00	641,412.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	176,000.00	143,000.00
210807	Газрын төлбөр	819,344.00	680,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	172,662,543.90	94,157,938.54
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	1,916,875.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	310,000.00	2,017,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	172,352,543.90	90,224,063.54
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	130,971,348.06	38,079,698.87
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,675,600.00	300,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	11,265,600.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,410,000.00	300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	117,295,748.06	37,779,698.87
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	117,295,748.06	37,698,858.87
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	80,840.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(162,278,336.86)	242,923,340.04
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,361,110.80	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	2,361,110.80	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(2,361,110.80)	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(164,639,447.66)	242,923,340.04

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	796,011,906.63	-	(91,149,356.13)	704,862,550.50
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	796,011,906.63	-	(91,149,356.13)	704,862,550.50
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(164,639,447.66)	(164,639,447.66)
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	796,011,906.63	-	(255,788,803.79)	540,223,102.84
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	796,011,906.63	-	(255,788,803.79)	540,223,102.84
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	242,923,340.04	242,923,340.04
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	796,011,906.63	-	(12,865,463.75)	783,146,442.88

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	882,496,859.80	1,278,908,618.80
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,916,875.00	1,916,875.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,916,875.00	1,916,875.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,916,875.00	1,916,875.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,916,875.00	1,916,875.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	880,579,984.80	1,276,991,743.80
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	698,742,500.00	695,788,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	698,742,500.00	695,788,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	181,837,484.80	581,203,143.80
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	91,930,484.80	74,612,343.80
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,000,000.00	506,590,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	69,907,000.00	00.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	877,790,559.80	1,193,072,698.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	877,790,559.80	1,193,072,698.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	728,385,152.94	1,072,807,106.13
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	446,414,058.27	489,684,451.46
210101	Үндсэн цалин	279,268,444.70	328,898,674.98
210102	Нэмэгдэл	139,208,721.57	110,392,727.78
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	27,936,892.00	47,593,048.70
210104	Урамшуулал	00.00	2,800,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	57,313,969.37	63,370,730.67
210201	Тэтгэврийн даатгал	39,854,574.65	44,284,861.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,620,098.27	4,911,144.69
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,578,479.99	3,854,995.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	837,006.87	938,157.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,423,809.59	9,381,571.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,261,300.00	34,945,898.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	00.00	9,667,265.00
210302	Түлш, халаалт	00.00	14,698,230.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	1,721,528.80
210304	Байрны түрээс	21,261,300.00	8,858,875.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,807,544.30	47,309,914.20
210401	Бичиг хэрэг	3,025,810.00	2,898,060.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,443,132.00	13,321,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,898,213.30	3,952,114.20
210404	Ном, хэвлэл	00.00	400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,440,389.00	27,138,340.00
2105	Нормативт зардал	1,176,000.00	1,058,700.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,176,000.00	1,058,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	550,000.00	61,784,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	54,984,600.00
210602	Тавилга	00.00	3,000,000.00
210604	Урсгал засвар	550,000.00	3,799,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,896,000.00	8,934,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,896,000.00	8,934,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	166,966,281.00	361,290,236.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	161,357,513.00	355,933,934.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,028,668.00	1,891,890.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	724,100.00	641,412.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	176,000.00	143,000.00
210807	Газрын төлбөр	680,000.00	680,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000.00	4,428,875.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	1,916,875.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,000,000.00	2,512,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	149,405,406.86	120,265,592.67
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,675,600.00	300,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж	11,265,600.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,410,000.00	300,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	135,729,806.86	119,965,592.67
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	135,729,806.86	37,698,858.87
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	82,266,733.80
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	4,706,300.00	85,835,920.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	4,706,300.00	85,835,920.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,706,300.00	85,835,920.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,706,300.00	85,835,920.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,706,300.00	85,835,920.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(4,706,300.00)	(85,835,920.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	695,788,600.00	658,089,741.13	37,698,858.87	95.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	695,788,600.00	658,089,741.13	37,698,858.87	95.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	695,460,600.00	657,789,741.13	37,670,858.87	95.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	512,609,500.00	481,874,451.46	30,735,048.54	94.0
210101	Үндсэн цалин	325,667,900.00	323,888,674.98	1,779,225.02	99.0
210102	Нэмэгдэл	137,401,600.00	110,392,727.78	27,008,872.22	80.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,540,000.00	47,593,048.70	1,946,951.30	96.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,202,300.00	63,370,730.67	5,831,569.33	92.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,617,900.00	44,284,861.19	3,333,038.81	93.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,396,100.00	4,911,144.69	484,955.31	91.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,316,900.00	3,854,995.63	461,904.37	89.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,079,200.00	938,157.24	141,042.76	87.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,792,200.00	9,381,571.92	1,410,628.08	87.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,945,900.00	34,945,898.80	1.20	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,000,000.00	9,667,265.00	7,332,735.00	57.0
210302	Түлш, халаалт	8,587,100.00	14,698,230.00	(6,111,130.00)	171.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	1,721,528.80	(721,528.80)	172.0
210304	Байрны түрээс	8,358,800.00	8,858,875.00	(500,075.00)	106.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,753,300.00	9,514,174.20	239,125.80	98.0
210401	Бичиг хэрэг	2,302,600.00	2,298,060.00	4,540.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	1,415,400.00	1,415,000.00	400.00	100.0

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,928,700.00	3,696,034.20	232,665.80	94.0
210404	Ном, хэвлэл	517,500.00	516,000.00	1,500.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,589,100.00	1,589,080.00	20.00	100.0
2105	Нормативт зардал	1,058,700.00	1,058,700.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,058,700.00	1,058,700.00	-	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	440,000.00	440,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	440,000.00	440,000.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	64,938,900.00	64,073,786.00	865,114.00	99.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	59,122,000.00	58,717,484.00	404,516.00	99.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,163,900.00	1,891,890.00	272,010.00	87.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	730,000.00	641,412.00	88,588.00	88.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	243,000.00	143,000.00	100,000.00	59.0
210807	Газрын төлбөр	680,000.00	680,000.00	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,512,000.00	2,512,000.00	-	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,512,000.00	2,512,000.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	328,000.00	300,000.00	28,000.00	91.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	328,000.00	300,000.00	28,000.00	91.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	328,000.00	300,000.00	28,000.00	91.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	695,788,600.00	658,089,741.13	37,698,858.87	95.0

1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	695,788,600.00	658,089,741.13	37,698,858.87	95.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	695,788,600.00	658,089,741.13	37,698,858.87	95.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	35	35	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	27	27	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	7	7	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		-
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		-
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		581,203,143.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		7,810,000.00
210101	Үндсэн цалин		5,010,000.00
210104	Урамшуулал		2,800,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		-
210201	Тэтгэврийн даатгал		-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		38,311,340.00
210401	Бичиг хэрэг		600,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун		11,906,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		256,080.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		25,549,260.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		146,664,620.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		140,304,920.00
210602	Тавилга		3,000,000.00
210604	Урсгал засвар		3,359,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал		8,934,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		8,934,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		297,216,450.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		297,216,450.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		82,266,733.80
213305	Нэмэлт санхүүжилтээс төвлөрүүлсэн шилжүүлэг		82,266,733.80
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		581,203,143.80
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		581,203,143.80
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		74,612,343.80
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		506,590,800.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		-
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд засгийн газрын 43-р тогтоолын дагуу ажиллах зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 1 дүгээр сарын 15-наас 2022 оны 2 дугаар сарын 18-ны хооронд Си Пи Ти Эй Аудит ХХК-ийн аудитор М.Мөнхтөгс, аудиторов туслах Ц.Бат-Өлзий нар гүйцэтгэж, хяналтыг захирал Ч.Энхчимэг, чанарын хяналтын менежер Д.Мядагмаа нар хэрэгжүүлсэн.

Соёлын өвийн үндэсний төв нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 1 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 01/45 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Соёлын өвийн үндэсний төвийн эрхэм зорилго нь Соёлын өвийг хадгалж хамгаалах, түгээн дэлгэрүүлэх үндэсний сүлжээг бий болгон, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн соёл, эрдэм шинжилгээ, шинжлэх ухааны байгууллага байхад оршино.

Соёлын өвийн үндэсний төв нь соёлын өвийн улсын нэгдсэн бүртгэл, мэдээллийн сан бүрдүүлэх, сургалт, судалгаа хийх, сурталчлах, түүх соёлын дурсгалыг сэргээн засварлах, соёлын өвийг авран хамгаалах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрдөх хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- ЗГ-ын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай”
- ЗГ-ын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”;
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дугаар тушаалаар “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”
- Соёлын тухай хууль

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Соёлын яамны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газар нь 2021 оны 4 дүгээр улиралд Соёлын өвийн үндэсний төвийн шилэн дансны үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж, 19 нэр төрлийн мэдээллийг 149 талбарт мэдээлэхээс 3 талбарт хугацаа хоцроосонд зөвлөмж өгч, шилэн дансны тухай хууль, тогтоомжийн хэрэгжилт 98.0 хувьтай байна гэж дүгнэсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудиторос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасан бүрэлдэхүүн хэсгийн дагуу иж бүрэн бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1,017,093.3 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 10,170.9 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 242,967.1 мянган төгрөгөөр буюу 45 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь авлага, урьдчилж гарсан зардал, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	18,434.0	82,185.9	63,751.9
Урьдчилгаа	36,490.0	70,088.0	33,598.0
Бараа материал	139,103.3	158,031.3	18,928.0
Үндсэн хөрөнгө	346,286.4	472,841.2	126,554.8
Нийт хөрөнгө	540,313.7	783,146.4	242,832.7
Өр төлбөр	90.6	0.0	(90.6)
Засгийн газрын хувь оролцоо	540,223.1	783,146.4	242,923.3
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	540,313.7	783,146.4	242,832.7

Авлага дансны үлдэгдэл 82,185.9 мянган төгрөг болж, 63,751.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь өмнөх онд үүссэн Өнөр арслан ХХК-аас 5,826.0 мянга, нэр данс зөрүү 1,916.8 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулж, Юнескогоос 884.7 мянга, дээд шатны байгууллагаас 70,610.0 мянган төгрөгийн авлага нэмж үүссэнээс шалтгаалжээ.

Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл 70,088.3 мянган төгрөг болж, 33,598.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь өмнөх оны үлдэгдлээс 29,110.0 мянган төгрөгийн зардлыг хүлээн зөвшөөрч, тайлант онд Булган аймгийн Могод, Орхон суманд хэв авч, хуулбар хийх, соёлын биет өвийг сэргээн засварлах ажилд 62,708.0 мянган төгрөгийн урьдчилгаа шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 158,031.3 мянган төгрөг болж, 18,928.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 80,741.1 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 61,813.1 мянган төгрөгийн бараа материал урсгал үйл ажиллагаанд зарцуулснаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 472,841.2 мянган төгрөг болж, 126,554.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь 85,835.9 мянган төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө худалдан авч, ТӨБЗГазрын 2021 оны 05 сарын 18-ны А-1/789 тоот албан бичгээр 11,750.0 мянга, 2021 оны 10 дугаар сарын 19-ны 434 тогтоолоор 166,996.7 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, ТӨБЗГазарын А-1/1977 тоот албан бичгээр 10,860.0 мянган төгрөгийн тавилга хэрэгсэл балансаас балансад, Соёлын яамнаас 1,654.4 мянган төгрөгийн компьютер үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авч данс бүртгэлд тусган, тайлант онд 90,224.1 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал тооцсон байна.

Тайлант онд Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2021 оны 12 сарын 14-ны 675 тоот албан бичгээр 31,015.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данснаас хассан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 90.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь Монгол шуудан ХК-д төлөх өглөгийг төлсөн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 783,280.8 мянган төгрөг болж 243,057.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Соёлын өвийн үндэсний төв санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 536,620.7 мянган төгрөгөөр буюу 60 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 130,961.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө, дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид нэмэлт санхүүжилтээр олгосон 500,764.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт байна. Энэ нь археологийн авран хамгаалах судалгааны ажлын санхүүжилт, археологийн олдвор хадгалах зориулалтын сан хөмрөгийн өрөө байгуулах, амжилтын эзэд контент, Соёлын өвийн үнэлгээ, асуудал, шийдэл боломж зөвлөлдөх уулзалт, Сүм хийдийн үнэт зүйл, хэрэглээ, хамгаалал, зохицол хөгжил хэлэлцүүлэг, Соёлын биет өвийг зөөж тээвэрлэх, хуулбар хийх, Дэл уулын хадны зураг тусгай үзэсгэлэн зохион байгуулах, СББӨ-ийн УНБМСангийн орчин үеийн дэвшилтэт техник, тоног төхөөрөмж, Соёлын баримтат өвийг сэргээн засварлах техник, тоног төхөөрөмж бэлтгэх зэрэг зардлын санхүүжилт байна.

Нийт зардлыг өмнөх онтой харьцуулахад 131,284.6 мянган төгрөгөөр буюу 13 хувиар хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал, нийгмийн даатгалын шимтгэл 49,327.2 мянган төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардал 247,299.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төслийн 2021 оны санхүүжилтийн эх үүсвэрийг 1,451,527.7 мянган төгрөг, үүнээс урсгал зардалд 1,446,827.7 мянган төгрөг, нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулалд 4700.0 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн.

Сангийн яамнаас урсгал зардлыг 751,367.1 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллыг 4,372.0 мянга буюу нийт төсвийг 755,739.1 мянган төгрөгөөр бууруулан, 695,788.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2019 оны 68-р тогтоолоор баталсан “Соёлын биет бус өвийг хамгаалах үндэсний хөтөлбөр”-ийн арга хэмжээ, 2019 оны 69-р тогтоолоор баталсан “Чулуун соёлын өв” үндэсний хөтөлбөрийг хангаж хэрэгжүүлэхээр түүх соёлын дурсгалт зүйлийг хамгаалах зардал, ажиллагсдын орон тоо, шинээр баригдсан өөрийн байранд нүүн орж, үйл ажиллагаа явуулахтай холбогдуулан төлөвлөсөн зардлуудыг бууруулан баталсантай холбоотой байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх 3 хөтөлбөрийн 43 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 695,788.6 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 695,788.6 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 695,788.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 658,089.7 мянган төгрөгийг зарцуулж 37,698.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 658,089.7 мянган төгрөг буюу 95.0 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 30,735.1 мянган төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын зардлыг 5,831.6 мянган төгрөг, хангамж, бараа материалын зардлыг 239.1 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний зардлыг 865.1, тэтгэмжийн зардлыг 28.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт-2 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөг/

	Хөтөлбөр, арга хэмжээний нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зорилтын хэрэгжилт	19,613.2	18,671.8	941.4	95.2
2	Хуулиар тусгайлан олгосон нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилтын хүрээнд	47,272.9	47,110.1	162.8	99.6
3	Хуулиар олгосон нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилтын хүрээнд	5,966.0	5,966.0	0.0	100
4	Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилт, арга хэмжээ	36,958.2	36,958.2	0.0	100
5	Архитектурын дурсгалыг сэргээн засварлах ажилд хяналт, дүн шинжилгээ хийх шинжээчийн зөвлөлийн хурлыг зохион байгуулах	3,838.5	3,838.5	0.0	100
6	Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах	582,139.8	545,545.1	36,594.7	93.7
Нийт дүн		695,788.6	658,089.7	37,698.9	95.0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хандив тусламжаар 74,612.3 мянган төгрөг, дээд шатны төсвийн захирагчаас 506,590.8 мянга, нийт 581,203.1 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс цалинд 7,810.0 мянга, хангамж бараа материалын зардалд 38,311.3 мянга, эд хогшил худалдан авахад 146,664.6 мянга, томилолтын зардалд 8,934.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажилд 297,216.5 мянга нийт 498,936.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 82,266.7 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Соёлын өвийн үндэсний төв нь таван алба, хэлтсээс бүрддэг. Тайлант онд төслийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 3 хөтөлбөр, 43 арга хэмжээний хэрэгжилт 95.0 хувь, хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 95.0 хувийн биелэлттэй байна.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов 2021 оны А/111 дүгээр тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас 2021-2022 онд гүйцэтгэх санхүүгийн тайлангийн аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл”-ийн дагуу шалгагдагч байгууллагаас авсан судалгааг нэгтгэн дүгнэхэд урсгал зардалд 658,089.7 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Амжилтын эзэд контентын зардал 180,000.0 мянган төгрөг, Археологийн олдвор нүүлгэх зардал 6,600.0 мянган төгрөг, Архангай аймгийн Эрдэнэмандал сумын нутагт " Өлзийт дэнж" дурсгалыг хамгаалах, судалгаа хийх зардал 20,000.0 мянган төгрөг, Соёлын биет бус өвийн тухай дүрс бичлэгээр баримтжуулсан 30-н цуврал баримтат кино бүтээхэд 8,538.0 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Төсвийн төсөл боловсруулахдаа төсвийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас орох орлогыг төлөвлөөгүй дээд шатны төсөв захирагч хянахдаа ч нэмж баталж өгдөггүй байна.

Соёлын өвийн үндэсний төвийн санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөөлөх гол асуудал байхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 19 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Соёлын өвийн үндэсний төв нь тайлант онд шилэн дансны цахим хуудсанд хуулийн дагуу байршуулах 149 мэдээллээс 146 мэдээллийг байршуулж, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай мэдэгдэл, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн шийдвэрийн 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байгаа нь шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална" 4.1.1 "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх" 4.1.2-д "мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх" 4.1.3-д "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэх

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолд "Батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргаж ажиллах" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж 9,156.4 мянган төгрөгийн хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомж, Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын холбогдох заалтуудтай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Завсрын аудитаар нийт 375.6 мянган төгрөгийн 3 алдаа зөрчил илэрсэнд залруулах зөвлөмж өгсөн, жилийн эцсийн аудитаар дахин хянахад 3 алдааг залруулж, зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 22,207.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 21,261.3 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 946.2 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгснийг биелүүлж, зөвлөмжийн хэрэгжилт 100.0 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	1	21,261.3	1	21,261.3	0	0	100
Зөвлөмж	1	946.2	1	946.2	0	0	100
Нийт дүн	2	22,207.5	2	22,207.5	0	0	100

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлж байгаатай холбоотойгоор нэмэлт санхүүжилтийн гүйцэтгэл, түүний зарцуулалтыг хянах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 510.0 мянган төгрөгийн 4 алдаа зөрчил илэрснээс 375.6 мянган төгрөгийн 3 алдааг залруулж, 134.4 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.

Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн дүн 134.4 мянган төгрөг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 10,170.9 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул Зөрчилгүй дүгнэлт өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Цахим баримтын ebarimt.mn системд шивэгдсэн 281,500.8 мянган төгрөгийн баримтыг мөнгөн хөрөнгийн зарлагын баримтуудтай тулгахад 250.0 мянган төгрөгийн и баримт дутуу байсныг нөхөж авсан;
- 2021 оны 9 дүгээр сарын 30-ны байдлаар ажилчдын цалин тооцооллыг давтан шалгахад 87.6 мянган төгрөгийн цалин дутуу олгосон, давхар ажил эрхэлдэг ажилтанд ХХОАТ-ын 38.0 мянган төгрөгийн хөнгөлөлт үзүүлснийг залруулав.

4.2 Төлбөрийн акт

1. Ажиллагсдын цалингийн тооцооллыг давтан тооцоолж үзэхэд ээлжийн амралтаа авсан ажилтанд зэргийн нэмэгдэл тооцож 134.4 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “Үнэн зөв байх”, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох.

Дээрх актын биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 09 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Аудитын байгууллагын тогтоосон акт, албан шаардлага, өгсөн зөвлөмж, залруулгын товч утга	Нийт алдаа зөрчил		Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн асуудлаар														
1	Соёлын өвийн үндэсний төв	АХГ-2022/206/НА-СТА-ТШЗ	Цалингийн тооцооллыг давтан шалгахад нийт 87.6 мянган төгрөгийн цалинг дутуу тооцож олгосон, давхар ажил эрхэлсэн ажилтанд ХХОАТ-ын 38.0 мянган төгрөгийн хөнгөлөлт үзүүлсэн байна.	Дутуу олгосон цалинг нөхөн олгож, ХХОАТ-ын хөнгөлөлтийг суутгасан.	2	125.6	2	125.6						

Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн аудитын тайлан

2	Соёлын өвийн үндэсний төв	АХГ-2022/206/НА-СТА-ТШЗ	Цахим баримтын ebarimt.mn системийн 281,500.84 мянган төгрөгийн и-баримтыг зарлагын баримтуудтай тулгахад 250.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн.	Цахим баримтын ebarimt.mn системд 250.0 мянган төгрөгийн и баримтыг нөхөн авсан.	1	250.0	1	250.0						
3	Соёлын өвийн үндэсний төв	АХГ-2022/206/НА-СТА-ТШЗ	Ээлжийн амралтаа авсан ажилтанд зэргийн нэмэгдэл тооцож 134.4 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон.	Илүү олгосон цалинг нөхөн төлүүлэх	1	134.4			1	134.4				
ДҮН					4	510.0	3	375.6	1	134.4				
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн асуудал														
1	Соёлын өвийн үндэсний төв	АХГ-2022/206/НА-СТА-ТШЗ	Шилэн дансны цахим мэдээллийн системд 146 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулж, 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.	Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1, 4.1.3, 6 дугаар зүйлийг тус тус мөрдөж ажиллах;	1						1			
ДҮН					1	510.0								
НИЙТ ДҮН					5	510.0	3	375.6	1	134.4	1			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 09 дугаар сарын 25 № 244/А0150458
АХГ-2022/206/НА-СТА-ТШЗ
Зөрчил арилгах тухай

Улаанбаатар хот

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд, Төсвийн тухай хуулийн 8.9.1-д заасны дагуу Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шилэн дансны цахим мэдээллийн системд ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай мэдэгдэл, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн шийдвэрийн 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.2 "Мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх", 4.1.3 "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулан, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулан, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
3. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Соёлын өвийн үндэсний төвийн захирал Г.Энхбат, нягтлан бодогч Ч.Өнөртогтох нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
СИ ПИ ТИ ЭЙ АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Ч.ЭНХЧИМЭГ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Гага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас: 51-264230

\\10.10.10.20\Bichig_Kherag\Alban Sheardlaga\2022\0125 Auditin 2 Газар\217 Docx

0010800744

[illegible]

[illegible]

[illegible]